

Математичні розрахунки засвідчують, що отримані прибавки були достовірними.

Таблиця 1

Урожайність сої сорту Легенда залежно від заробки сидерату, обробки насіння мікробіологічними препаратами (середнє за 2010-2011 рр.)

Варіант	Урожайність по повтореннях, ц/га				Прибавка до контролю, ±			
					фон I		фон II	
	I	II	III	середнє	ц/га	%	ц/га	%
Фон I – без сидеральних добрив								
Контроль (без інокуляції)	19,7	19,6	20,1	19,8	-	-	-	-
Штам 634б	22,2	21,9	22,8	22,3	2,5	11,2	-	-
Штам М-8	24,9	24,4	25,2	24,8	5,0	20,2	-	-
Фон II – заробка сидеральних добрив								
Контроль (без інокуляції)	23,3	23,5	24,0	23,6	3,8	16,1	-	-
Штам 634б	25,8	25,7	26,2	25,9	6,1	23,6	2,3	8,9
Штам М-8	26,5	27,6	28,1	27,4	7,6	27,7	3,8	13,9
НІР _{0,05} , ц/га								
А – добрива				0,33				
В – обробка насіння				0,41				
АВ – взаємодія				0,57				
%				0,31				

БИОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ РОСЛИН РОЗТОРОПШІ ПЛЯМИСТОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБІВ СІВБИ

*Солоненко С.В., студент 3-го курсу спеціальності 6.090101 «Агрономія» ННІ агротехнологій і природокористування ПДАТУ
Науковий керівник: кандидат с.-г. наук, доцент Хоміна В.Я.
Кафедра селекції, насінництва і загальнобіологічних дисциплін*

Вирішення питання дефіциту рослинної лікарської сировини може вирішитись за рахунок вирощування лікарських рослин в культурі. На сьогоднішній день в культуру введено порівняно мало дикорослих лікарських рослин, людство використовує природні фітоцинози більшості з них, що в свою чергу призводить до збіднення флори нашої країни і погіршення екологічної ситуації в цілому.

Останнім часом в багатьох країнах світу, в т.ч. і в Україні все більшого значення набуває розторопша плямиста, як цінна лікарська рослина. Препарати з розторопші є гепатопротекторами, мембрано-стабілізаторами,

антиоксидантами, надають загальнозміцнюючу імуностимулюючу дію. На основі флаволігнатів, виділених з насіння розторопші, створені всісвітньо відомі препарати для лікування і профілактики гепатитів, цирозів печінки, виразок токсичного характеру. Отже, розторопша плямиста – цінна лікарська культура, яка потребує детального вивчення, зокрема удосконалення технології вирощування.

Таблиця 1

Біометричні показники рослин розторопші плямистої залежно від способів сівби

Біометричні показники	Суцільний спосіб сівби (15 см)	Широкорядний спосіб (30 см)
Висота рослини, см.	96,2	95,2
Кількість листків, шт.: розетки	4,5	4,7
середнього ярусу	4,9	5,1
верхнього ярусу	5,0	5,2
Кількість кошиків всіх, шт.	3,2	5,6
Діаметр кошика на центральному пагоні, см.	4,3	4,5
Діаметр кошика на боковому пагоні, см.	3,4	3,3
Кількість насіння в кошику на центральному пагоні, шт.	121,0	142,0
Кількість насіння в кошику на бокових пагонах, шт.	50,3	48,9

При порівнянні способів сівби слід надати перевагу широкорядному, в посівах якого формувались рослини з більшою кількістю листків, кошиків та насіння. Так, урожайність насіння розторопші плямистої прямопропорційно залежала від біометричних показників, зокрема кількості насіння з рослини.

СИСТЕМА ЗАХИСТУ ЯБЛУНІ ПРОТИ ПАРШІ У ПІВДЕНІЙ ЧАСТИНІ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Стрихар М.М., студент 2-го СТН курсу спеціальності 6.090101 «Агрономія» навчально-наукового інституту агротехнологій і природокористування ПДАТУ
Науковий керівник: кандидат с.-г. наук, доцент Григор'єв В. М.
Кафедра екології і захисту рослин.

Вступ. Відомо, що плодовим насадженням Лісостепу України завдають значних збитків близько 300 видів шкідливих комах, кліщів,